

СТАНОВИЩЕ

От доц. д-р Любомира Драгомирова Коева-Димитрова, ръководител на УС „Здравно-икономически и финансови анализи“, доцент във Факултет по обществено здравеопазване, Катедра по икономика и управление на здравеопазването при Медицински университет – Варна,

член на научно жури съгласно Заповед № Р-109-111 от 31.01.2018 г. на Ректора на Медицински университет – Варна (МУ - Варна).

Относно: конкурс за заемане на академична длъжност „Доцент“ в област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8. Икономика, по специалност „Икономика на здравеопазването“, за нуждите на факултет „Обществено здравеопазване“, катедра „Икономика и управление на здравеопазването“ при Медицински университет – Варна, обявен в ДВ бр.96 от 01.12.2017 г.

По обявения конкурс единствен кандидат е **гл.ас. д-р Елка Игнатова Атанасова**, преподавател във Факултет по обществено здраве, катедра „Икономика и управление на здравеопазването“ към МУ - Варна. Кандидатът е представил всички необходими документи за конкурса, предвидени в Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника към него и Правилника за развитие на академичния състав на МУ – Варна.

Биографичен профил на кандидата

Гл.ас. Елка Игнатова Атанасова завършила средното си образование през 1992 г. в Хуманитарна гимназия “Константин Преславски”, гр. Варна, а през 1998 г. придобива магистърска степен по специалност «Здравен мениджмънт» в МУ – Варна. През 2014 г. придобива ОНС «Доктор» по икономика след успешна защита на дисертация на тема: „Формални и неформални потребителски плащания за публични здравни услуги в България“ (Formal and informal patient payments for public health care service in Bulgaria) в Университет Маастрихт – Холандия.

От 1999 година Елка Атанасова работи последователно като асистент, старши асистент и главен асистент в Катедрата по икономика и управление на здравеопазването към МУ «Проф. Д-р Параскев Стоянов» - Варна. Гл.ас. Елка Атанасова има призната специалност в системата на здравеопазването по «Икономика на здравеопазването» от 2003 г. Преминала е през редица специализации и обучения. Представените документи показват активност при организирането (3 бр.) и участието в научни форуми (28 бр.), както и богат опит в разработване на проекти – участия в екипите на 8 проекта, от които – 7 международни:

Проект за издаване на списание “Здравна икономика и мениджмънт” (2001-2002 г.); Обучение по болнично управление на управлялния персонал в Университетската МБАЛ “Св. Анна” - София (2001-2002 г.); Изграждане на болнична мрежа за изработване на критерии и стандарти по «Бенчмаркинг» (2004 г.); Съвместна магистърска програма по здравен мениджмънт (Медицински университет – Варна и Университет в Маастрихт, Холандия) през 2002-2004 г.; Българо-швейцарски проект по болнично управление (2003-2005 г.); Здравни системи в преход: България (Европейска обсерватория за здравни

системи и политики) през 2011 -2012 г.; Assessment of patient payment policies and projection of their efficiency, equity and quality effects in Central and Eastern European countries (2008-2013 г.); Study on Corruption in the Healthcare Sector (2013 г.).

Член е на Българско научно дружество по обществено здраве от 2017 г., а от 2016 г. е експерт в работни групи за оценка на здравните технологии към Националния център по обществено здраве и анализи.

Гл.ас. Елка Атанасова владее английски език.

Оценка на учебно-методическата и преподавателска дейност.

Кандидът има дългогодишен опит като преподавател. Налице е обвързаност на научните интереси с преподавателската работа на кандидата. Гл.ас. Елка Атанасова преподава следните учебни дисциплини: Основи на икономическата теория; Здравна икономика; Приложни аспекти на здравната икономика; Икономика, организация и финансиране на лечебните заведения; Микроикономикс на здравната организация; Теоретични основи на икономиката на здравния и фармацевтичния сектор; Здравни системи и организация на здравните грижи; Сравнителни здравни системи. Тя води обучение (лекции и упражнения) на студенти от специалностите: „Здравен мениджмънт“ (OKC „бакалавър“ и „магистър“); „Здравни грижи“ (OKC „бакалавър“ и „магистър“); „Фармацевтичен мениджмънт“ (OKC „магистър“); „Опазване и контрол на общественото здраве“ (OKC „магистър“); „Оптометрист“ (OKC „магистър“); „Рехабилитация, морелечение, уелнес и спа“ (OKC „магистър“); „Фармация (OKC „магистър“). Освен това, Елка Атанасова е лектор в курсове за обучение и следдипломна квалификация по Здравен мениджмънт. От представената справка за учебната заетост е видно, че общата ѝ учебна натовареност превишава изискванията, посочени в ЗРАСРБ и ПРАС в МУ-Варна от 360 часа, между 110 и 119 % през последните пет години.

В преподавателската си работа гл.ас. Атанасова прилага най-съвременните достижения на световната наука и обучение в областта на икономическата теория, здравната икономика, фармакоикономиката и здравните системи. За това ѝ помага отличното владеене на английски език и работата ѝ като член на международни изследователски екипи. Това позволява разширяване на нейния кръгозор, стимулиране генерирането на нови идеи и публикационна дейност в утвърдени чуждестранни издания. Освен това, допринася за формирането на професионален подход и съвременен начин на мислене сред студентите по преподаваните от нея дисциплини.

Към момента, гл.ас. Атанасова е ръководител на 2-ма специализанти по здравна икономика. Била е рецензент на 8 дипломни работи.

Общо описание на представените научни трудове

В конкурса за заемане на академичната длъжност «Доцент», гл.ас. Елка Атанасова участва с общо 43 научни публикации. Те съдържат един самостоятелен монографичен труд «Потребителски плащания в здравния сектор» (151 стр.), участие в две колективни монографични издания в България, 1 дисертационен труд издаден в чужбина, съавторство в едно учебно помагало (20 стр.), 24 статии (202 стр.), от които една е самостоятелна, 14 доклада (103 стр.) в съавторство. От представените общо 43 публикации (вкл. монографичен труд), 40 са в съавторство, като гл.ас. Елка Атанасова е първи автор в 11 от

тях, втори автор в 13 публикации и в 16 – е трети и повече. В международни издания са публикувани общо 12 научни труда. От представените публикации 25 са на български, а 18 - на английски език.

Големият брой на публикациите, разработени в съавторство, свидетелстват за качествата и уменията на кандидата за работа в екип, и за това, че е предпочитан и търсен изследовател за съвместни научни разработки у нас и в чужбина. Показателен е и факта, че две от колективните разработки, в които гл.ас. Елка Атанасова е участвала, са отличени с награди (Награда на община Варна “Варна - 2013”; „Почетен знак със синя лента“, 2014).

За авторитета и известността на кандидата може да се придобие представа и от данните за 67 български и 54 международни цитации, с Average citations per item - 14,5. Съгласно справка на Web of Science, публикациите на гл.ас. Елка Атанасова са с Hirsch-Faktor (h-index) 3. Тя е познат автор и търсен експерт в национален и международен план.

Научни приноси

Научните изследвания на гл.ас. Елка Атанасова могат да се групират в 4 научни области: Потребителски плащания в здравеопазването; Анализ на здравната система и здравната реформа; Фармакоикономика и лекарствена политика; Икономика на здравеопазването.

В изследванията на кандидата се съдържат конкретни теоретични и практико-приложни приносни моменти, с висока степен на актуалност и значимост. Нейните научни приноси са добре описани в подробната авторска справка, като бих открила следните:

- Разработената от автора методика за изследване на формалните потребителски плащания, въз основа на която е направен задълбочен анализ на настъпилите промени в механизма на формалните потребителски плащания, както и на колебанията в политиките в четиринаесет страни-членки на Европейския съюз; формулираните полезни препоръки за усъвършенстване на българската здравна политика по отношение на потребителските плащания, свързани с подобряване на ефективността и рационалността при удовлетворяване желанията на участниците в здравната система.
- Конкретните препоръки за редуциране на някои идентифициране от кандидата проблеми с достъпността до публичния здравен сектор в България, изведени в резултат на анализ на данни от проведено собствено научно изследване; разработеният собствен методически инструментариум за проучване на нагласите на българите относно потребителските плащания в здравеопазването, който дава добра основа за бъдещи проучвания; резултатите от проведеното проучване на заявените предпочитания за плащане на потребителските такси, могат да бъдат полезни за политиците при определяне размера на споделеното плащане.
- Предложените препоръки, свързани с ограничаване на разходите за лекарства и повишаване на ефективността, и прозрачността от процеса на реимбуrsиране на лекарствата в България, въз основа на анализ на ключови законодателни промени във фармацевтичния сектор и на актуалните политики.
- Анализът на еволюцията на здравно-икономическите идеи, с акцент върху постиженията на българските здравни икономисти.

Лични впечатления

Личните ми впечатления от Елка Атанасова са свързани със съвместната ни работа в преподаването на някои общи дисциплини и от работата ни по национални и международни проекти. Оценявам високо нейната професионална подготовка, стремеж към самоусъвършенстване, изследователският ѝ усет към важните детайли, коректното използване и цитиране на ползваните литературни източници, умението да интерпретира получените резултати и да дава адекватни и полезни препоръки. Тя се отличава с деликатност, трудолюбие, последователност, упоритост, висока професионална и лична отговорност. Тя е предпочитан член на екипите в които работи.

Заключение

Глас. Елка Атанасова участва в конкурса с необходимите по обем и структура научни трудове, съответстващи на задължителните условия и количествени критерии и наукометрични показатели за заемане на длъжността «Доцент». Тя има конкретни научни приноси свързани с усъвършенстване и развитие на съществуващата теория и методология в областта на икономиката на здравеопазването, анализа на здравната система и потребителските плащания в здравеопазването, фармаикономиката и лекарствената политика, в условията на динамични промени.

Д-р Атанасова има доказан опит в учебно-преподавателската сфера и приложно-практическата работа.

Всичко изложено по-горе ми дава основание с убеденост да изразя СТАНОВИЩЕ, че цялостната научно-изследователска и преподавателска дейност на кандидата, отговаря на нормативните изисквания за заемане на академичната длъжност «Доцент» и да предложа на почитаемото Научно жури да вземе решение за избирането на глас. Елка Атанасова за «Доцент» по обявения от Медицински университет – Варна конкурс в областта на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8. Икономика, по специалност „Икономика на здравеопазването“ за нуждите на факултет „Обществено здравеопазване“, катедра „Икономика и управление на здравеопазването“ при Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна.

Дата: 21.03.2018 г.

ЧЛЕН НА ЖУРИТО:

/доц. д-р Любомира Коева-Димитрова/